

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра філософії та культурології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан філологічного факультету
 /проф. Борис БУНЧУК/
“ 12 ” 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
обов'язкова

Освітньо-професійна програма «Соціальне забезпечення»

Спеціальність 232 Соціальне забезпечення

Галузь знань 23 Соціальна робота

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

філологічний факультет

Мова навчання українська

Чернівці 2024 рік

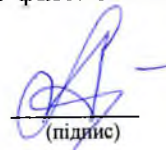
Робоча програма з навчальної дисципліни Економічні основи соціального забезпечення складена відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення», спеціальності 232 Соціальне забезпечення, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 12 від «2» вересня 2024 р.).

Розробник: **Антохов Андрій Анатолійович**, доктор економічних наук, професор кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування.

Викладач: **Антохов Андрій Анатолійович**, доктор економічних наук, професор кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування.

Погоджено з гарантом ОПП і схвалено методичною радою філологічного факультету
Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Голова методичної ради філологічного факультету

(підпис)

Алла АНТОФІЙЧУК

Анотація до курсу

Економічні відносини в суспільстві прямо впливають на соціальне життя окремих його членів. Соціальна економіка визначається загальними категоріями економічної теорії: виробництво, розподіл, обмін і споживання. У реалізації особистісних і суспільних інтересів приділяється особлива увага аналізу вирішальній сфері життєдіяльності людей – сфері виробництва і розподілу життєвих благ в умовах формування ринкових відносин. Розвиток ринкової економіки призвело до загострення соціальних відносин і обумовило необхідність вдосконалення політики держави і посилення її соціальної спрямованості. У статті 1 Конституції України зазначено, що Україна є «суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава». Цим визначено, що в Україні, як у будь-якій державі, економіка повинна бути націлена на задоволення матеріальних, соціальних і духовних потреб індивіда.

Основними критеріями соціально орієнтованої економіки повинна стати стабільність економічного зростання держави, підвищення рівня життя населення, гарантована захищеність людей, не зайнятих у сфері матеріального виробництва товарів і послуг. Це вимагає створення спеціального інституту соціального захисту населення, становлення і розвиток соціального забезпечення як його найважливішого інструменту.

Мета та цілі курсу

Мета курсу: формування у студентів системних знань щодо економічних основ соціального забезпечення, форм і методів економічної діяльності в сфері соціального захисту населення і соціальної сфери в цілому, економіко-правових основ соціального забезпечення, економічної безпеки особистості та проблем соціального забезпечення.

Цілі курсу: оволодіння студентами знаннями економічних основ соціального забезпечення, формування компетентнісного підходу до забезпечення ефективної діяльності соціальних установ і служб щодо задоволення потреб населення в умовах обмежених ресурсів, сприяти формуванню знань щодо фінансових основ соціального забезпечення, сформувати у студентів уявлення щодо проблем соціального забезпечення; забезпечити реалізацію навичок студентів розуміти сутність і структуру економічних основ соціального забезпечення; застосовувати основні принципи і методи в економічних взаєминах суб'єктів і об'єктів економічного простору соціальної роботи; аналізувати динаміку матеріального добробуту населення з метою здійснення адресної соціально-економічної підтримки; виявляти резерви економічної ефективності соціального забезпечення.

Програмні компетентності та результати навчання

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

Інтегральна компетентність: бакалавр здатен розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціального забезпечення і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 10. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальна (фахові) компетентності:

ФК1. Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави;

ФК7. Здатність застосовувати методики індивідуальних обрахунків адресної соціальної допомоги, методики індивідуальних обрахунків призначення субсидій, соціальної допомоги мало захищеним категоріям населення, допомоги по безробіттю;

ФК12. Здатність до організації та управління процесами в соціальному забезпеченні;

ФК14. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері;

ФК915. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів з соціальної допомоги для виконання завдань професійної діяльності.ФК12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробут.

Програмні результати навчання:

ПРН2. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення;

ПРН5. Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій;

ПРН7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань;

ПРН6. Застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту;

ПРН 12. Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності;

1. Структура курсу

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
кредити / годин 120	30	15	75

2. Технічне й програмне забезпечення / обладнання

Комп'ютерне забезпечення для проведення презентацій на лекційних заняттях. При дистанційному навчанні – застосування програм ZOOM та VIBER.

3. Політика курсу

Студенти зобов'язані в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями та навичками та компетентності з даної дисципліни.

Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% відвідування очне або дистанційне відвідування всіх лекційних занять. Пропуск понад 25% занять без поважної причини буде оцінений як FX.

На заняттях цінується академічна доброчесність. Для всіх здобувачів вищої освіти реалізується абсолютно рівне й незаангажоване ставлення. Навіть окремий випадок порушення академічної доброчесності є серйозним проступком, який може призвести до несправедливого перерозподілу оцінок і, як наслідок, загального рейтингу студентів. Мінімальним покаранням для студентів, які відзначились обманом чи плагіатом під час тесту чи підсумкового контролю, буде нульовим для цього завдання з послідовним зниженням підсумкової оцінки дисципліни принаймні на одну ступінь.

4. Схема курсу

Модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ В СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Тема 1. Предмет, принципи та завдання курсу «Економічні основи соціального забезпечення» (тиждень 1, лк - 2 год.).

План

1. Предмет, мета та завдання курсу «Економічні основи соціального забезпечення».
 2. Економіка соціальної роботи, її особливості та принципи. Економічний простір соціального забезпечення.
 3. Економіка соціального обслуговування, її особливості і відмінності від економіки виробничої діяльності, їх взаємовплив і взаємозумовленість.
 4. Основні принципи економіки соціального обслуговування як відображення загальних принципів соціальної роботи та специфіки економічного розвитку соціальної сфери
- Література:* 2,7,14,24,39.

Тема 2: Нормативно-правова база економічної діяльності в сфері соціального забезпечення (тиждень 1, лк. - 2 год., прак. – 2 год.).

План

1. Сутність і структура економічних основ соціального забезпечення.
 2. Основні економічні категорії і поняття соціального забезпечення.
 3. Принципи та методи економічної діяльності в сфері соціального забезпечення.
 4. Організаційно-правові основи економічної діяльності в сфері соціального забезпечення.
 5. Необхідність формування нормативно-правової основи економічної діяльності в системі соціального захисту населення як спеціалізованого інституту цивілізованої держави.
- Література:* 2,4,10, 14,15,19

Тема 3: Соціально орієнтована економіка як матеріальна основа соціального забезпечення (тиждень 2, лк. - 2 год., прак. – 2 год.).

План

1. Економічна політика держави та її соціальна спрямованість.
 2. Економічні основи системи соціального захисту населення.
- Система державних економічних гарантій і пільг як елемент соціального захисту населення.
- Література:* 5,7,10,14,15,18,21,42.

Тема 4: Матеріальний добробут населення, його структура та динаміка(тиждень 3, лк. - 2 год., прак. – 2 год.).

План

1. Сутність, показники і динаміка матеріального добробуту населення.
 2. Соціально-економічний потенціал сім'ї як показник добробуту.
 3. Соціально-економічний статус – критерій адресного підходу в соціальній роботі.
 4. Потенціал індивідуального розвитку людини як узагальнюючий показник добробуту населення країни.
- Література:* 7,14,15,43,46

Тема 5: Фінансові основи соціального забезпечення (тиждень 3, лк. - 2 год., прак. – 2 год.).

План

1. Джерела і способи фінансування соціального забезпечення.
 2. Фінансові основи соціального захисту на сучасному етапі.
 3. Податки як інструмент формування бюджетних коштів і фінансування системи соціального забезпечення.
 4. Благодійність в системі матеріально-фінансового забезпечення соціальної роботи
- Література:* 9,16,19,20,23,28,39,47.

Тема 6: Проблеми соціального забезпечення в контексті системи соціального захисту (тиждень 4, лк. - 2 год., прак. – 2 год.).

План

1. Поняття про соціальну безпеку громадян.
2. Сучасні уявлення про соціальний захист та соціальне забезпечення населення.
3. Принципи, функції та складові соціального захисту в державі.
4. Соціальна допомога та соціальні послуги як складові соціального захисту населення.
5. Проблеми вдосконалення соціально-економічних гарантій в підтримці соціально вразливих груп населення.

Література: 1,3,5,9,14,29,43

Модуль 2 ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Тема 1: Закони організації та «індивідуальні» закони менеджменту (тиждень 5, лк. - 2 год., прак. – 2 год.).

План

1. Закони організації: Закон єдності універсальних характеристик організації; Закон менеджменту людських ресурсів; Закон оптимального співвідношення цілей і стилів керівництва; Закон співвідношення рівнів управління із цілями й персоналом організації; Закон виживання організацій.
2. «Індивідуальні» закони менеджменту: Закон управління Макіавеллі; Закони Емерсона; Закони Файоля й Урвіка; Закони Тейлора і Форда; Закони бюрократії Макса Вебера; Закони бюрократизації Паркінсона; Закони організації Щепанського і Котарбинського; Закони мотивації Мак-Грегора, Герцберга і Маслоу.

Література: 2,5,7,11,12,20,39.

Тема 2: Закони соціального розвитку й управління. Загальні соціальні закони, їх характеристика(тиждень 5, лк. - 2 год., прак. – 2 год.).

План

1. Соціальний розвиток, як процес життєдіяльності людства.
2. Різні підходи до розуміння соціальної історії.
3. Основні групи соціальних законів. Характеристика загальних соціальних законів: Закон тотожності різнорівневих структур світобудови; Закон єдності й різноманіття світу; Закон єдності й боротьби протилежностей; Закон циклічності соціальних процесів; Закон організації соціального життя на основі базових цінностей.

Література: 14,20,21,14,23,29.

Тема 3. Економічний простір соціального забезпечення (тиждень 6, лк. - 2 год., прак. – 2 год.).

План

1. Поняття і сутність економічного простору соціального забезпечення.
2. Загальна характеристика структури і основні функції економічного простору соціального забезпечення.
3. Економічний потенціал соціальної сфери та його роль у задоволенні потреб суб'єктів соціального забезпечення.
3. Рівні економічної взаємодії органів і установ соціального забезпечення та соціальної сфери в цілому, що забезпечують громадську життєдіяльність.
4. Взаємозв'язок і взаємодія економічного простору соціального забезпечення з економічної, політичної, духовної сферами.

Література: 2,9,14,20,27,46,47.

Тема 4: Економічний статус як фактор диференціації у соціальній роботі. (тиждень 7, лк. - 2 год., прак. – 2 год.).

План

1. Економічний статус: поняття та визначають його чинники.
2. Види відхилення економічного статусу і показники.
3. Соціальна стратифікація суспільства та економічний статус різних груп і верств населення, їх взаємозалежність.
4. Диференціація економічного статусу - основа соціального розшарування суспільства.
5. Основні соціально-економічні методи як результат вирівнювання економічного статусу населення.

Література: 2,4,10,14,19,23,24,49

Тема 5: Організаційно-економічні основи соціального забезпечення та його особливості на сучасному етапі. (тиждень 7, лк. - 2 год.).

План

1. Державна гарантія прав громадян на соціальне забезпечення, його види та структура.
2. Організаційно-економічний механізм здійснення соціального забезпечення.
3. Фонди соціального забезпечення та джерела їх формування.
4. Економічні основи концепції реформи пенсійного забезпечення та створення пенсійної системи, відповідної ринкової економіки.

Література: 2,5,8,10,14,25,26, 36,37,50.

5. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва тем
1	Акмеологічні аспекти вдосконалення життєдіяльності і діяльності людини.
2	Розробка і реалізація стратегії ділового успіху.
3	Кар'єра як мета <u>економічних основ соціального забезпечення</u> .
4	Сучасні концепції <u>економічних основ соціального забезпечення</u> .
5	Валеологічні основи <u>соціального забезпечення</u> .
6	Акмеологічні основи <u>соціального забезпечення</u> .
7	Технологічний аспект <u>економічних основ соціального забезпечення</u> .
8	Проблеми теорії боротьби в життєдіяльності і діяльності.
9	Ділові стратегії і техніка їх реалізації.
10	Планування й організація особистої життєдіяльності і діяльності.
11	Методи самоуправління і шляхи їх вдосконалювання.
12	Техніки самоуправління в процесі досягнення життєвих цілей.
13	Принципи і методи боротьби, їх реалізація у досягненні цілей.
14	Праксеологічний аспект боротьби в діяльності людини.
15	Самодіагностика особистісних і фахових якостей людини, засоби діагностики.
16	Психотехнологічні аспекти управління людиною, організацією.
17	Комунікативні стратегії боротьби і технології їх реалізації.
18	Удосконалювання методики підготовки спеціалістів-професіоналів.
19	Удосконалювання методів діяльності менеджера.
20	Механізм самоуправління у досягненні життєвих цілей.
21	Проблеми досягнення успіху в житті.
22	Соціокультурні технології в життєдіяльності і діяльності людини.
23	Життєві стратегії людини.
24	Людина як біосоціальна, духовна, інформаційно-енергетична система.
25	Особистісний потенціал ділової людини: технологія самооцінки і розвитку.
26	Духовний аспект самоуправління у життєдіяльності й діяльності людини.

27	Феномен людини і людського буття у філософській антропології.
28	Акмеологічний тренінг у практиці становлення і розвитку професіонала.

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

6. Види та форми контролю

Формою поточного контролю є: усні відповіді студентів, тестування, контрольні роботи, реферати, есе.

Форма підсумкового контролю: залік.

Засоби оцінювання

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи.

7. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Поточне оцінювання знань та умінь студентів здійснюється під час проведення семінарських та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є: - активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять; - проходження проміжного контролю; - виконання модульного контрольного завдання. Оцінювання проводиться за такими критеріями: - розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; - ступінь засвоєння матеріалу дисципліни; - ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; - уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні завдань винесених на самостійне опрацювання та розгляд в аудиторії; - логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії; - вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки. Максимальна кількість балів ставиться за умови відповідності виконаного завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку на відповідну кількість балів. При оцінюванні практичних завдань увага приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то бальна оцінка буде знижена. Проміжний тестовий контроль проводиться два рази за семестр. При проведенні поточного тестування визначається рівень знань студентів з теоретичних питань навчальної дисципліни. Тестові завдання охоплюють провідні теми, які вивчаються в межах даної навчальної дисципліни та згруповані за двома модулями, кожен з яких складається з тестових завдань різного рівня складності. Підсумковий контроль проводиться в кінці вивчення курсу у вигляді заліку. Оцінювання рівня знань при складанні заліку здійснюється за такими критеріями. «Зараховано» (60-100 балів). Студент засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу, допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі арифметичні помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань. «Не зараховано» (0-59 балів). Студент не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені

теоретичні питання, не вміє або неправильно виконує розрахунки при вирішенні практичних завдань.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС
(для 1-6 курсів)

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти
(залік)

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)						Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів					
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2									
30			30									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T1	T2	T3	T4	T5	40	100
5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

5. Список рекомендованих джерел

1. Атаманюк Р. Ф., Атаманюк Е. А. Соціальна економіка: навчальний посібник. Львів : Новий світ-2000, 2020. 203 с.
2. Арабчук Я. І. Фінансова стабільність – запорука соціальної політики (ПФУ від респекту до панахиди). Державне управління: удосконалення та розвиток. 2021. № 8. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/8_2021/33.pdf.
3. Бахновська І. П., Костюк Н. П. Аналіз законодавчого регулювання соціальної підтримки малозабезпеченим сім'ям України в умовах євроінтеграції. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 9. С. 243–245. URL: http://lsey.org.ua/9_2022/57.pdf.
4. Бережецька Т. О. Аналіз індикаторів та оцінка стану соціальної безпеки в Україні. Ефективна економіка. 2019. № 11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2019/173.pdf.
5. Білик О. І. Формування системи публічного управління соціальними ризиками у світовій практиці. Інвестиції: практика та досвід. 2021. №2. С.76–81. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/2_2021/14.pdf.
6. Білюга А. Поняття "соціальна гарантія" у контексті сучасної фінансової науки. Економіка та суспільство. 2022. № 42. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1623/1560>.

- 7.Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України : навч. посіб. 5-те вид., перероб. та допов. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 448 с.
- 8.Бондар М. Соціальне забезпечення та соціальний захист в Україні. Економіка та суспільство. 2021. № 34. URL:<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/916/878>.
- 9.Бондаренко С. М., Бугас Н. В. Соціальна політика держави як основа забезпечення соціального розвитку. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2021. № 2. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/2_2021/42.pdf.
- 10.Борисова О. В., Знаткова О. М., Кульга О. О., Нікітіна В. В. Соціальна робота з вимушеними переселенцями в сучасній Україні : монографія. Київ : Кондор, 2019. 468 с.
11. Бражко О. В. Модернізація національної системи України соціального захисту населення в період воєнного стану. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2022. № 31. С. 31–34. URL: <http://www.pagjournal.iei.od.ua/archives/2022/31-2022/5.pdf>.
- 12.Бражко О. В. Особливості формування державних підходів до розвитку системи соціального захисту населення в Україні. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2022. № 27. С. 35– 39. URL: <http://www.pagjournal.iei.od.ua/archives/2022/27-2022/6.pdf>.
- 13.Замкова Н., Гнидюк І. Механізм фінансового забезпечення соціальних гарантій населення України. Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України : зб. наук. пр. ІХ Міжнар. наук.-практ. конф., 14-16 верес., 2021 р. / гол. ред. Н. Л. Замкова. Вінниця, 2021. Ч. 2. С. 118–127. URL: http://10.0.2.150/docs/Zbirnyky_konferents/2021/14-16.09.21%202.pdf
14. Заяць Т. А., Краєвська Г. О. Соціальні послуги для вразливих категорій населення в територіальних громадах України. Економіка України. 2022. № 3. С. 57–74.
15. Зюзін В. О. Зарубіжний досвід фінансування соціальних програм. Ефективна економіка.2019. № 9. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2019/154.pdf
- 16.Соціальне забезпечення в Україні: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. А. Я. Кузнецової, З. Е. Скринник, Л. К. Семів. Львів : Університет банківської справи, 2021. 547 с.
- 17.Уразов А. У., Саух І. В., Вікарчук О. І. Основи економічної теорії: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 312 с.
- 18.Журба І.О. Економічні основи соціального забезпечення: методичні рекомендації до практичних занять. Черкаси: ЧДТУ, 2020. 21с. URL: <https://er.chdtu.edu.ua/handle/ChSTU/1086>
- 19.Колосок А М. Актуальні аспекти соціального захисту населення Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2021. № 2 (26). С. 16-23. DOI: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2021-02-16-23>
- 20.Колосок А М., Чернета С. В Аналіз інвестиційної спроможності реалізації соціальних проектів в об'єднаних територіальних громадах. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2020. № 4 (24). С. 74-82. DOI: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2020-04-37-45>
- 21.Колосок А. М., Буднік С. В. Соціальна відповідальність в акваріумному бізнесі: економічні та педагогічні аспекти. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2019. № 4(20). С. 109 – 116. DOI: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2019-04-109-116>
- 22.Колосок А. М. Зарубіжний досвід формування національних тристоронніх органів соціального партнерства. Humanitas. 2021. №1. С.66-73. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2021.1.11>
- 23.Полянничко А. О., Кирилюк А. В. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с. URL: <http://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/9193>

24. Потенціал і розвиток бізнесу: навч. посіб. / Кол. авт.: О. М. Полінкевич, Л. В. Шостак, Л. В. Белінська, І. Г. Волинець, Н. О. Грицюк, Л. С. Громко, Т. І. Данилюк, А. М. Колосок, В. П. Левченко, Л. Г. Ліпич, В. В. Мальцева, Г. В. Миськів, І. Р. Мишишин, Т. В. Сак, О. В. Скорук, В. В. Тринчук, О. А. Хілуха, Т. О. Шматковська, Л. О. Ющишина; за ред. О. М. Полінкевич, Л. В. Шостак. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 482с. URL: <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/16668>
25. Kamiński R., Khovrak I., Kolosok A., Kytsyuk I., Pavlikha N., Polinkevych O. Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw jako przedmiot sprawozdawczości niefinansowej w świetle regulacji prawnych i doświadczeń praktycznych w Polsce i na Ukrainie. Poznań: Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Poznaniu, 2020. 238 str. <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20969>
26. Yelisieieva L., Pavlova O., Kolosok A., Suriak A., Strilchuk R., Safarova A., Kozak S. Electric vehicle market in the national economy (on the materials of presrelizes). AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. 2021. Vol. 11, issue 1, special issue XVIII. P. 88–92. URL: http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/110118/papers/A_15.pdf
27. Castro S. J., González D. A. Social Creative Economy: A prototype for Social Innovation. Opción. 2022. 38(97). P. 20-46. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7486085>

Інтернет-ресурси

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Державна служба України з питань праці. URL: <https://dsp.gov.ua/>
3. Державний центр зайнятості. URL: <https://www.dcz.gov.ua/>
4. Законодавство України. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/zak>
5. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
6. Національна соціальна сервісна служба України. URL: <https://nssu.gov.ua/>
7. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/>